

Årsplan Samfundsfag 7-9 klasse 2012/2013

Årsplanen tager udgangspunkt i Fælles Mål 2009 – Samfundsfag, trinmål og slutmål efter 9. klasse

Ret til ændringer forbeholdes. Litteraturangivelser er kun foreløbige.

http://www.uvm.dk/~media/Publikationer/2009/Folke/Faelles%20Maal/Filer/Faghaefter/090709_samfund_12.ashx

Periode	Emne/aktivitet	Mål
Uge 33 – 35	<p>Politik, magt og handling i et samfundsfagligt perspektiv <i>Som introduktion til faget samfundsfag præsenteres forskellige centrale begreber. Læseplanen følger årsplanen for historie, hvorfor det er nødvendigt at definere et genstandsfelt, så samfundsfaglige problemstillinger bearbejdes kvalificeret og med rette optik.</i></p>	<p><i>Politik – Magt beslutningsprocesser og demokrati</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Redegøre for forskellige opfattelser af demokratiet som politisk idé og styreform <p><i>Økonomi – Produktion, arbejde og forbrug</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Redegøre for centrale problemstillinger knyttet til sammenhænge mellem økonomisk vækst og miljø <p><i>Sociale og kulturelle forhold – Socialisering, kultur og identitet</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Anvende viden om sociale og kulturelle forhold som baggrund for at diskutere sociale problemer og konflikter
	<p>Aktivitets- og indholdspunkter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Præsentation og definition af centrale samfundsfaglige begreber • Introduktion og definition af begrebet <i>Magt</i> 	<p>Litteratur, foreløbig</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samfundsfag 9, Magt i verden, s. 6 – 17
Uge 36 – 43	<p>Demokrati – styreform og livsopfattelse <i>Der er forskellige måder at opfatte begrebet demokrati. Det kan opfattes som en styreform men også som en livsopfattelse. Det værdisæt, der ligger til grund for livsopfattelsen, vil i stor udstrækning være bestemmende for styreformens ideologiske afsæt.</i></p> <p><u>Parallelt med kanonpunkter i Historie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Grundloven 1849 - Systemskifte 1901 - Kvinders valgret 	<p><i>Politik – Magt beslutningsprocesser og demokrati</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Redegøre for forskellige opfattelser af demokratiet som politisk idé og styreform • Reflektere over betydningen af egne og andres rettigheder og pligter i et demokratisk samfund • Give eksempler på demokratiske og ikke-demokratiske styreformer • Reflektere over retsstatens betydning for demokratiet • Gøre rede for ideen om retsstaten og borgernes retssikkerhed og diskutere betydningen af borgernes retssikkerhed i et demokrati • Se sammenhænge mellem politiske synspunkter og økonomiske, sociale og kulturelle placeringer og interesser • Gøre rede for hovedsynspunkter i de klassiske politiske ideologier (konservatisme, liberalisme, socialliberalisme, socialisme) og for hovedsynspunkter hos for hovedsynspunkter hos forskellige politiske partier
	<p>Aktivitets- og indholdspunkter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arbejde med forskellige opfattelser af demokrati • Arbejde med indførelse af demokrati i Danmark. Herunder grundlovsændringerne i 1915 og 1953 med stemmeret til kvinder og landstingets afskaffelse • Gennemgang af klassiske ideologier og spor af samme i nutidens politiske udbud 	<p>Litteratur, foreløbig</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ind i samfundsfaget, Grundbog A, Demokratiet i forandring, side 34 – 55 • Ind i samfundsfaget, Grundbog A, De politiske partier, side 56 – 65 • Ind i samfundsfaget, Grundbog A, Ideologier, side 66 – 71
Uge 41 – 42	Ø-lejrskole og efterårsferie	

Periode	Emne/aktivitet	Mål
Uge 44 – 51	<p>Danmark, Folketinget og det repræsentative demokrati <i>Folketinget kunne være udgangspunkt for at forstå magtens fordeling i det danske samfund. Arbejdet på Christiansborg med regering, opposition og pressen som den fjerde statsmagt fortæller om magtinstansernes fordeling og muligheder i det danske samfund.</i></p> 	<p><i>Politik – Magt beslutningsprocesser og demokrati</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Redegøre for forskellige opfattelser af demokratiet som politisk idé og styreform • Reflektere over betydningen af egne og andres rettigheder og pligter i et demokratisk samfund • Give eksempler på, hvordan forskellige former for magt og ressourcer har indflydelse på politisk deltagelse og politiske beslutningsprocesser lokalt, nationalt og globalt • Se sammenhænge mellem politiske synspunkter og økonomiske, sociale og kulturelle placeringer og interesser • Redegøre for hovedtræk i det danske politiske system og dets historie, for parlamentarisme og for samspil mellem de politiske beslutningsprocesser i Danmark
	<p>Aktivitets- og indholdspunkter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gennemgang af adskillelsen af magtinstanserne i Danmark • Arbejde med magten i det danske samfund • Forstå forskellen på forholdstalsvalg og flertalsvalg i enkeltmandskredse 	<p>Litteratur, foreløbig</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ind i samfundsfaget, Grundbog B, Folketinget – det repræsentative demokrati, side 20 – 39 • Folkestyret, DVD udgivet og produceret af Folketinget
Uge 52	Juleferie	
Uge 1 – 6	<p>Finanskrise – samfundsøkonomi i virkeligheden! <i>Den internationale finansielle krise i kølvandet på konkurserne i den engelske bank Northern Rock i 2007 og den amerikanske investeringsbank Lehman Brothers i 2008 fylder i dag fem år efter dagligt medierne med samfundsøkonomiske fagudtryk. Krisen er en fremragende indgang til at forstå forskellige samfundsøkonomiske vilkår.</i></p>	<p><i>Økonomi – Produktion, arbejde og forbrug</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Redegøre for det økonomiske kredsløb og markedsmekanismen • Diskutere mulige handlinger i relation til virkninger af økonomis globalisering • Forstå og forklare udsagn om økonomi set i forhold til forskellige aktørers interesser • Redegøre for de forskellige positioner i det økonomiske kredsløb • Redegøre for hovedprincipperne i markeds- og planøkonomi • Redegøre for udbuds- og efterspørgselsiden i markedsøkonomi
	<p>Aktivitets- og indholdspunkter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Præsentation af samfundsøkonomiske begreber • Præsentation af forskellige former for økonomi og finanspolitik • Arbejde med forskellige finanspolitiske tiltag • Arbejde med gæld som finanspolitisk redskab 	<p>Litteratur, foreløbig</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samfundsfag 9, Staten og pengene, s. 78 – 96 • Året der kommer – 2010, PowerPoint fra Sydbanks investeringsafdeling, januar 2010
Uge 7	Vinterferie	

Periode	Emne/aktivitet	Mål
Uge 8 – 15	<p>Kan du huske da kineserne så sådan ud? <i>Økonomisk globalisering betyder, at hele verden er et marked for produktion, køb og salg af varer. Samtidig er det et udtryk for, at verden er blevet mindre. Når det stormer på børserne i Asien og New York, så blæser det i Nakskov og Randers.</i></p> 	<p><i>Politik – Magt beslutningsprocesser og demokrati</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Give eksempler på, hvordan forskellige former for magt og ressourcer har indflydelse på politisk deltagelse og politiske beslutningsprocesser lokalt, nationalt og globalt <p><i>Økonomi – Produktion, arbejde og forbrug</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Redegøre for hovedtræk i udviklingen af dansk erhvervs- og produktionskultur • Diskutere mulige handlinger i relation til virkninger af økonomisk globalisering • Forstå og forklare udsagn om økonomi set i forhold til forskellige aktørers interesser • Redegøre for hovedprincipperne i markeds- og planøkonomi • Redegøre for udbuds- og efterspørgselsiden i markedsøkonomi • Forklare sammenhænge mellem aktørers økonomiske position og aktørens interesser og ideologi i det danske og globale samfund
	<p>Aktivitets- og indholdspunkter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Præsentation af samfundsøkonomiske begreber • Præsentation af forskellige former for økonomi og finanspolitik • Arbejde med forskellige finanspolitiske tiltag • Arbejde med gæld som finanspolitisk redskab 	<p>Litteratur, foreløbig</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ind i Samfundsfaget, grundbog B, Den globale verden, s. 106 – 115 • Samfundsfag9, Bestseller – en global virksomhed, s. 158 – 161
Uge 9	Teater	
Uge 12 – 13	Lejrskole og påske	
Uge 16 – 22	<p>Den fjerde statsmagt <i>Tidligere er gennemgået oplysningstidens idéer om tredeling af magten i det demokratiske samfund. Ved siden af den lovgivende, den udøvende og den dømmende magt findes massemedierne som en fjerde statsmagt med en kontrollerende rolle i samfundet. Den fjerde magt holder borgerne orienterede om magtinstanserne anvendelse af magten i samfundet.</i></p>	<p><i>Politik – Magt beslutningsprocesser og demokrati</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Reflektere over mediernes rolle som selvstændige udtryk i den politiske proces • Give eksempler på brug af politisk retorik i den offentlige debat og forklare, hvordan politiske nyheder kan påvirke den politiske proces • Gøre rede for ideen om retsstaten og borgernes retssikkerhed og diskutere betydningen af borgernes retssikkerhed <p><i>Sociale og kulturelle forhold – Socialisering, kultur og identitet</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Forklare hvordan institutioner for uddannelse og kultur bidrager til socialisering og medborgerskab
	<p>Aktivitets- og indholdspunkter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Præsentation af samfundsøkonomiske begreber • Præsentation af forskellige former for økonomi og finanspolitik • Arbejde med forskellige finanspolitiske tiltag • Arbejde med gæld som finanspolitisk redskab 	<p>Litteratur, foreløbig</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ind i Samfundsfaget, grundbog A, Medier, s. 140 – 157 • Ind i Samfundsfaget, grundbog B, Den globale verden, s. 116 – 137
Uge 23 – 25	Grønland	